

תניא נמי הכי, שנינו בברייתא אחרת כיוצא בזה, לגבי כבשי מצורע. (16)

נאמר [ויקרא טו י'] בענין המצורע: "וביום השמיני יקח שני כבשים".

וגם אילו היה נאמר "יקח כבשים" בלבד הייתי יודע שהם שנים, שהרי מיעוט כבשים שנים. (17)

ואם כן, מזה תלמוד לומר [לאיזה צורך נאמר] "שני"?

מכאן דרשו חכמים — שיהיו שניהן שוין.

ומנין שאף על פי שאין שניהן שוין הרי הם כשורין בדיעבד?

תלמוד לומר [לכך נאמר] "כבש" "כבש" —

פעמיים נאמרה בענין כבשי המצורע המילה "כבש" שהיא מיותרת. (18)

ריבה הכתוב, שגם אם האחד שונה מחבירו הרי הם כשרים בדיעבד. (19)

ומדייקינן מדברי הברייתא: טעמא דרבי רחמנא, הטעם שאנו מכשירים בדיעבד שני כבשים שאינם שווים, הוא אך ורק משום שהכתוב טרח וריבה אותם ["כבש כבש"].

ומשמע, הא לא רבי רחמנא, אילו לא היה הכתוב מרבה שהם כשרים בדיעבד, הוה אמנא [הייתי אומר] שהם פסולין גם בדיעבד.

וקשה: עיכובא — מנא לן?! מדוע היינו חושבים שהם פסולים? הרי יש כלל בענין קדשים, שדוקא דברים ששנה עליהם הכתוב

לחטאת ונסכים ושמן. כמבואר בפרשה שם]. הברייתא שלפנינו מדבר על שני הכבשים הללו. 17. לדעת הריטב"א לעיל הערה 12 מיעוט כבשים שנים הרי זה בתורת ודאי כאילו נאמר בפירוש שנים בתורה. והמאירי כתב שאי אפשר לומר שצריך כאן 3 כבשים מפני שבפרשת מצורע בסדר הקרבנות מבואר שהקריב כבש אחד לאשם ואחד לחטאת. הרי שלא היו יותר.

18. שנאמר [ויקרא יד י']: "וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים". ואחר כך נאמר [בפסוק יב]: "ולקח הכהן את הכבש האחד". והיה יכול לומר "ולקח את האחד". וכן בהמשך [בפסוק יג] נאמר: "ושחט את הכבש במקום אשר ישחט" וגו' והיה יכול לומר "ושחט אותו". נמצא ש"הכבש" מיותר שני פעמים [קרבן אהרן על תורת כהנים שם. שיח יצחק].

19. הרמב"ם לא הזכיר בענין כבשי המצורע שצריך שיהיו שניהם שוים ותמה על זה שיח

שעירים כאחת. [ועיין בתוספות ישנים]. ותוספות יום טוב כתב, שדמים ולקחתן כאחד שקולים הם. ואין סיבה לומר שאחד מהם יותר נצרך מחבירו, [משום ששניהם דברים שמחוץ לגופם של השעירים], הלכך למדים את שניהם מיתור אחד. [עיין שם שהאריך בזה בכמה אופנים], ועיין רש"ש ד"ה ובדמים. ובתוספות ישנים הביאו שיש גורסים: "חד — למראה וקומה. וחד — לדמים. וחד — ללקחתן כאחד". ופירש תוספות הרא"ש שמראה וקומה נלמד מפסוק אחד. מפני ששניהם דברים בגופם של השעירים [לכאורה קושית הרש"ש הנ"ל קשה גם על זה. ועיין].

16. מצורע שנרפא מצרעתו עושה ביום טהרתו כסדר המפורש בפרשת מצורע [ויקרא יד] ויושב מחוץ למחנה שבעת ימים. [וביום השביעי מגלה את כל שערותיו וטובל], וביום השמיני מביא 2 כבשים אחד לאשם ואחד לעולה, [וכבשה